

**«ԿԼԻՆԻԿԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐ ԹՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԹԵՄԱՅՈՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

**2023թ.-ից կրկնողաբար, ք. Երևան («Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական
բժշկական համալսարան» հիմնադրամի Կլինիկական լաբորատոր
ախտորոշման ամբիոն, «Մուրացան» համալսարանական հիվանդանոցային
համալիր) և/կամ առցանց («Զոււմ» հարթակ)**

**«Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան»
հիմնադրամ**

- Գրություն՝ 11.03-29.03
- Թիրախային լսարան՝ կլինիկական լաբորատոր ախտորոշման մասնագետներ, մանրէաբաններ, արյունաբաններ
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 1-10 հոգի
- մասնակիցներին շնորհել ՇՄՁ 18 տեսական և 5 գործնական կրեդիտ.
դասընթացավար Նաիրա Բարսեղյանին՝ ՇՄՁ 18 տեսական և 5 գործնական կրեդիտ
- Կոնտակտ 010583101

Օր 1	
13:30-15:00	Դասախոսություն Հանքային նյութերի փոխանակություն: Հյուսվածքներում դրանց կոմպլեքսները ածխաջրերի, օրգանական թթուների, սպիտակուցների հետ: Օրգանիզմում նյութափոխանակության վրա դրանց ներգործությունը: Na, K, Ca, P, Mg, Cl էլեկտրոլիտների ներգործությունը կենսաքիմիական պրոցեսների վրա
Օր 2	
13:30-15:00	Դասախոսություն Հիպոնատրիեմիա և հիպերնատրիեմիա, հիպո- հիպեր- կալիեմիա, հիպո- հիպեր- կալցիեմիա, հիպո- հիպեր- ֆոսֆորեմիա, մագնեզիումի հիպո և հիպեր ազդեցությունները կենսաքիմիական պրոցեսների վրա: Ֆոսֆորի և կալցիումի անտոգոնիզմը: Ֆոսֆորի և կալցիումի ներգործությունը վիտամին D-ի սինթեզի վրա: Քլորի հիպո-, հիպեր- քլորեմիա

Օր 3	
13:30-15:00	Դասախոսություն Թույների կենսաքիմիական դասակարգումը, մարդու օրգանիզմ ներթափանցման ուղիների նշանակությունը: Թույնի դոզայի վերլուծությունը՝ սահմանաթույլատրելի դոզա (ՍԹԴ-ՈՒԿ), LD ₅₀ , LD՝ մահացու դոզա: Թույնի կումուլյացիան և դրա տարածամեթոդները: Թույնին ընտելացման և կախվածության հայեցակարգը
Օր 4	
13:30-15:00	Դասախոսություն Թույնի ներգործության ժամանակային գործոնները և ներթափանցման ուղով պայմանավորված՝ կլինիկալաբորատոր ախտորոշման ցուցանիշների առաջնահերթությունները: Թույների ներթափանցումը կենսաբանական պատնեշներով՝ պլացենտար, հեմատոէնգեֆալիկ, պերորալ, ինհալյացիոն և մաշկային: Թունավորումների տոքսիկոլոգիկ առանձնահատկությունները: Օրգանիզմում թույների բնական դետոքսիկացիան, կենսատրանսֆորմացիան
Օր 5	
13:30-15:00	Դասախոսություն Սուր թունավորումների կլինիկալաբորատոր ախտորոշում՝ նյարդային (քսիլոլ, բենզին, սպայզ, մորֆին, մուսկարին) և սիրտ-անոթային համակարգերի (սրտային գլիկոզիդներ, պոլինոզներ և այլն) թունաբանական ախտահարումներ
Օր 6	
13:30-15:00	Դասախոսություն Ստամոքս-աղիքային տրակտի ինտոքսիկացիա, սննդային թունավորումներ (բոտուլիզմ, սալմոնելոզ, ստաֆիլակոկային թունավորում): Հեմոլիտիկ թույների ցիտոտոքսիկ ներգործությունը արյունաստեղծ համակարգի վրա: Սնկային թունավորումներ (միկոտոքսիկոզ)
Օր 7	
13:30-14:30	Դասախոսություն Թունավորում ծանր մետաղների միացություններով: Հսենցիալ (անփոխարինելի) միկրոտարրերի նշանակությունը մարդու կենսաքիմիական փոխանակության պրոցեսների մեջ: Fe, Co, Cu մասնակցությունը արյունաստեղծման գործընթացներում: Fe- դեֆիցիտային, Co-դեֆիցիտային, Cu-դեֆիցիտային անեմիաներ
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ(PowerPoint Presentation)
Օր 8	
13:30-14:30	Դասախոսություն Յոդը (I) որպես հորմոնակտիվ հսենցիալ միկրոտարր: Յոդի (I) մինիմալ կենսաերկրաքիմիական էնդեմիան և յոդ-դեֆիցիտային հորմոնալ հիվանդությունները ՀՀ բնակչության շրջանում (էնդեմիկ խալիպ, կրետինիզմ): Յոդ-ծծմբային անտոգոնիզմ
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ (PowerPoint Presentation)
Օր 9	
13:30-14:30	Դասախոսություն

	Մոլիբդենի (Mo) մաքսիմալ կենսատերկրաքիմիական էնդեմիան, նրա ներգործությունը ֆերմենտատիվ պրոցեսների վրա (քսանդինօքսիդազա, ալդեհիդօքսիդազա, սուլֆիտօքսիդազա), մոլիբդենային պոդագրա հիվանդությունը << բնակչության շրջանում
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ (PowerPoint Presentation)
Օր 10	
13:30-14:30	Դասախոսություն Սելենի (Se)-ի հակաօքսիդանտ նշանակությունը, սելենոպրոտեիդների ներգործությունը մկանային հյուսվածքի ակտիվության վրա: Սելենի (Se)-ի կիրառությունը իբրև քաղցկեղականխարգելիչ և կեսաբանական ակտիվ հավելում: Յինկը (Zn) իբրև վաղ օնկոմարկեր կլինիկոլաբորատոր դիագնոստիկայում: Յինկի (Zn) միժամանակյա եռակողմ ներգործությունը՝ Ռ-ՆԹ-ի սինթեզում, հյուսվածքային ռեգեներացիայում և իբրև ֆունգիցիդ: Մանգանը (Mn) որպես կայուն օքսիդիչ
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ- (PowerPoint Presentation)
Օր 11	
13:30-14:30	Դասախոսություն Պայմանական-էսենցիալ (As, B, Br, F, Ni, Si) միկրոտարրերի նշանակությունը: Մկնդեղի (As) ներգործությունը մարդու օրգանիզմում իբրև հեմոլիտիկ, նեֆրոտոքսիկ, հեպատոտոքսիկ թույն: Բորբոսասնկերի՝ (<i>Penicillium, Aspergillus, Fusarium</i>) տոքսիկ, գազանման միացությունների ներգործությունը մարդու առողջության վրա: Մկնդեղի (As) կիրառությունը ատամնաբուժական պրակտիկայում: Բրոմի (Br) մասնակցությունը յատրոգեն հիվանդությունների առաջացման մեջ (բրոմիզմ, բրոմոդերմա, բնածին բրոմոդերմա)
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ- (PowerPoint Presentation)
Օր 12	
13:30-14:30	Դասախոսություն Ֆտորի (F) ազդեցությունը ոսկրային հյուսվածքի մինիրալիզացիոն պրոցեսներում: Ֆտոր-ապատիտ միացության սինթեզը, նրա հակակարիեսային նշանակությունը և կարիեսի կանխարգելումը խոշոր բնակավայրերում: Ֆտորը (F) որպես հեպատոտոքսիկ միկրոտարր և էնցեֆալոպաթիաների առաջացման գործոն: Ֆլյուրոզ
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ- (PowerPoint Presentation)
Օր 13	
13:30-14:30	Դասախոսություն Ատամնաբուժական պրակտիկայում (օրթոդոնտիա) լայնորեն կիրառվող նիկել (Ni) պարունակող մետաղալարերը և դիսբակտերիոզի զարգացումը: Լեգիրոների հիվանդության ծագումն ու ընթացքը: Սիլիցիումի (Si) դիսպերս փոշիների կոմպլեքսիան ավելոլիալ հյուսվածքում և սիլիկոզ՝ պնևմոկոնեոզ հիվանդության առաջացումը
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք

	Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ- (PowerPoint Presentation)
Օր 14	
13:30-14:30	Դասախոսություն Թունավոր միկրոտարրերի (Pb, Al, Cd, Hg, Ra, Ag, Au) ներգործությունը մարդու օրգանիզմի վրա: Կապարի (Pb) անօրգանական միացությունները որպես ցիտոտոքսիկ, հեմոլիտիկ, նեֆրոտոքսիկ, հեպատոտոքսիկ թույլներ: Կապարի (Pb) օրգանական միացությունները որպես նեյրոտոքսիկ նյութեր: Ալյումինը (Al) որպես Ալցիեյմերի հիվանդության սկզբնապատճառ: Որպես անտոցիդ միացություն ալյումինի (Al) լայն կիրառությունը սննդի և դեղագործական արդյունաբերության մեջ
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ- (PowerPoint Presentation)
Օր 15	
13:30-14:30	Դասախոսություն Կադմիումի (Cd) պարունակությունը ծխախոտի (<i>Nicotiana tabacum</i>) կազմում և ատամնավզիկի կադմիական օղակի առաջացման պրոցեսը: Սնդիկի (Hg) թունավոր ներգործությունը և մերկուրիալիզմ հիվանդության զարգացումը: Արծաթը (Ag) որպես արգինոզ մաշկային հիվանդության պատճառ: Ոսկու (Au) ռադիոիզոտոպների կիրառությունը ճառագայթաթերապիայում:
14:30-15:00	Գործնական աշխատանք Գործնական վերլուծություն դեպքերի սխեմատիկ/մասնավորեցնող դիտարկմամբ- (PowerPoint Presentation)

Դասընթացավար՝ Նաիրա Բարսեղյան: